

VELKOMMEN TIL SPORET VED GRÅSTEN NOR

Den afmærkede rute er ca. 8 km lang. Turen kan afkortes ved at følge de røde pile på tværs af Noret umiddelbart nord for flyvepladsen. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. Husk i øvrigt at efterlade naturen, som du gerne selv vil møde den. God tur!

Gråsten Nor er med sine godt 700 tdr. land det største sammenhængende engområde i Fyns Amt. Noret var oprindeligt et stort, fladvandet havområde. I 1856 blev det inddæmmet og tørlagt, da man anlagde dæmningen fra Grønnæs til Kraghnæs. Noret adskilles fra Østersøen af Drejet, et naturligt marint forland. Gråsten Nor består i dag af dyrkede marker, mindre moser og græsningsenge, som oversvømmes vinter og forår. Herregården Gråsten, der tidligere lå ved Noret, er opkaldt efter en stor, grå sten, der blev bortsprængt og formentlig brugt til bygningen af herresædet. Her var 16 bygninger og fire haver, heriblandt en tornehave. Husmandsstedet Tornehave er opkaldt efter denne. Gråsten er faktisk det samme som det sønderjyske Gråsten, for indtil 1864 hørte Ærø til Gråsten amt. Herregården Gråsten blev sidenhen flyttet til det sønderjyske, hvor den ligger den dag i dag.

1 ROVFUGLE, SANGFUGLE OG PLANTER

Sporet starter ved p-pladsen, hvor der er opstillet en informationstavle. Her har du mulighed for at læse mere om de rovfugle, sangfugle og planter, der er mulighed for at se i Noret. Du kan også starte ved P-pladsen til Naturcentret - pkt. 6

2 EN "STENNAVENDE" FRØ

Gråsten Nor har store bestande af padder, bl.a. springfrø og grøn frø. I de senere år er der blevet færre af dem, fordi sænkningen af grundvandet udtørre deres tilholdssteder. Springfrøen ses i engene, hvor den søger efter insekter. Den kommer kun til vandhullerne i det tidlige forår for at lægge æg. Den grønne frø kan høres i maj og juni på over én kilometers afstand. Det



lyder, som om den "gnaver" sten. De grønne frøer holder til i Norets vandhuller. Også krybdyrene er godt repræsenteret i Noret. Man kan se både markfirben og almindelige firben, samt stålorm og snoge. Man behøver ikke at frygte for hugorme - de findes ikke på Ærø.

3 HAVFUGLE

Fra dæmningen har man en god udsigt over vandet. Her er opstillet en informationstavle med nogle af de mange havfugle, man kan se herfra.



4 YNGLEFUGLE VED VANDHULLERNE

Det fugtige Nor tiltrækker mange fugle i deres yngleperiode, og det er desuden en vigtig rastestue om foråret og efteråret for en lang række trækfugle. Ved at foretage en afstikker fra sporet har du mulighed for at læse mere herom på informationstavlen.

5 KRAGNÆS JÆTTESTUE

Området ved Gråsten Nor har altid tiltrukket mennesker. Her findes bl.a. bopladser fra ældre stenalder (ca. år 5000 f. Kr.). Ved at gøre en kort afstikker fra sporet, kan man besøge jættestuen i Kraghnæs. Jættestuen er fra yngre stenalder (ca. år 3200 f. Kr.). Højen er 17 m i diameter og



Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

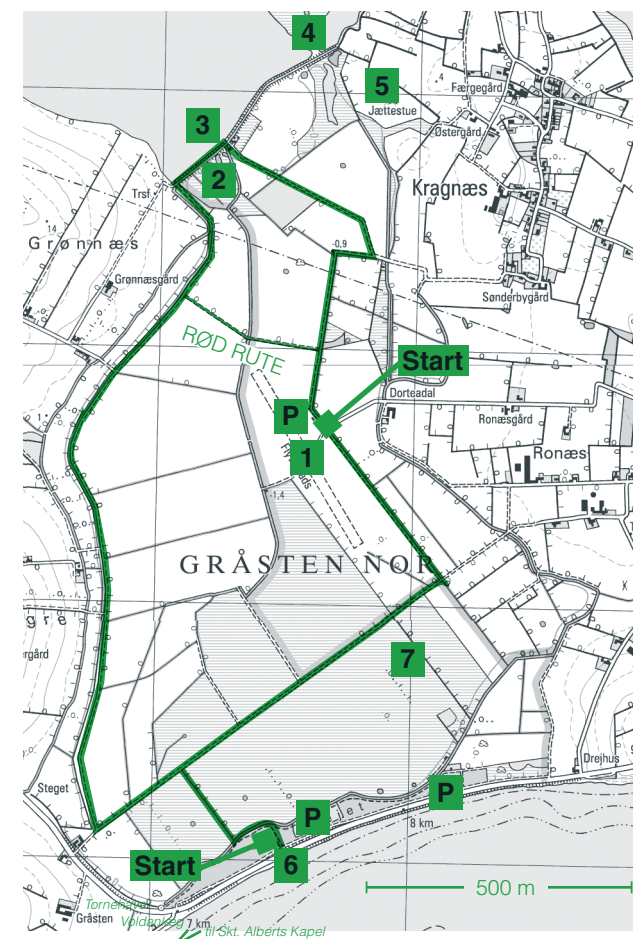


Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

2,5 m høj. I kammeret er der 15 bæresten og 5 overligger – nogle vejer omkring 10 tons.

6 ÆRØ NATUR- OG ENERGISKOLE, DREJCENTRET

Naturcentret er indrettet med udstillings- og undervisningsfaciliteter. Herfra arrangeres ture ud i Noret og naturen omkring Drejet. Drejskoven er på 12 ha. Den blev plantet i 1917 og er i dag statsskov. Ved Drejet er der rastesteder og en god badestrand. Desuden er Drejet et yndet mål for lystfiskere. Her findes mange spændende fortidsminder, bl.a. voldanlægget fra omkring 1330, der ses tæt ved toiletbygningen.

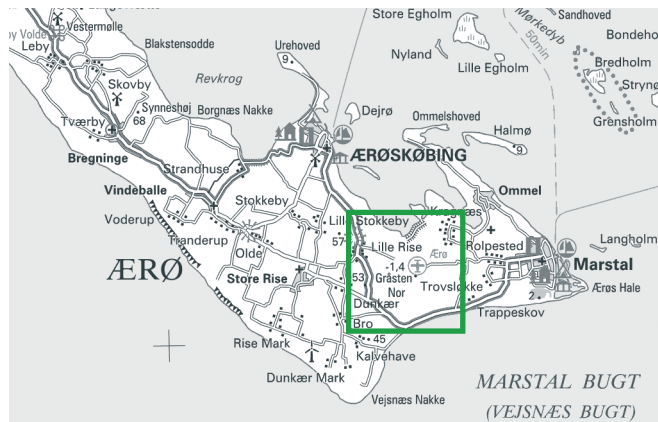


Lidt længere rundt langs Drejet kommer man til Skt. Alberts Kapel. Sagnet fortæller, at kirken skred i havet under præstens prædiken, og han og det halve sogn druknede. Men kirken står her endnu! Omkring kapellet er volde fra 700-tallet. De er en del af de mange forsvarsværker, der blev bygget i Danmark på den tid.

7 MAJ-GØGEURT

På græsningsengene vokser mange forskellige urter. Lige netop her blomstrer hvert år mellem 20-25.000 blomster af den fredede maj-gøgeurt. Af sjældne planter i Noret skal også nævnes den udrydningstruede engensian.

maj-gøgeurt



© Kort & Matrikelstyrelsen (G. 21-01)

Sporet ved Gråsten Nor ligger på Ærø mellem Marstal og Store Rise. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 54.85367°, 10.45752°.



HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

HENVENDELSER OMKRING SPOR ET RETTES TIL:

Ærø Natur- og Energiskole

Telefon 62 52 25 60

Skolen arrangerer ture på sporet. Ring og hør hvornår.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

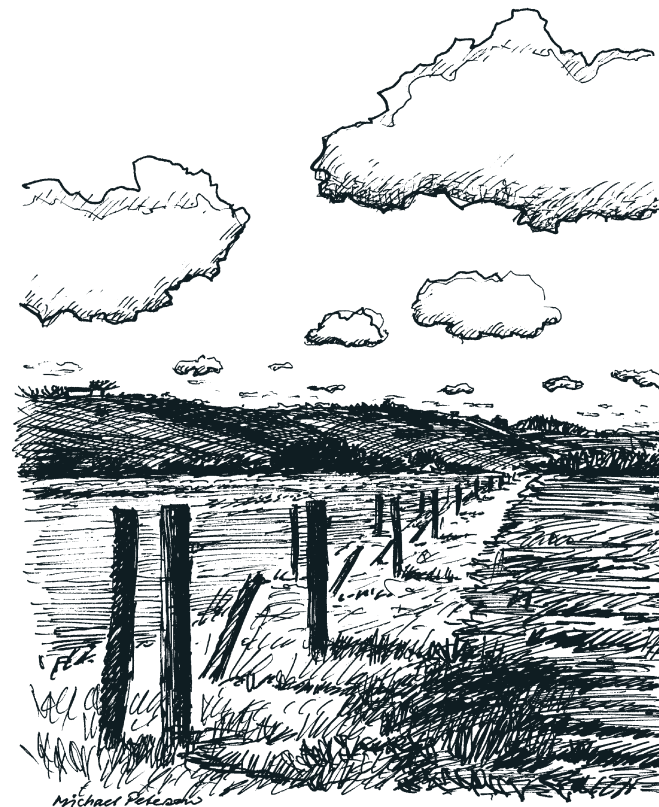
Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Knud Nielsen · Tegninger: Michael Petersen
Sporet er lavet i samarbejde med Ærø Natur- og Energiskole

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

Sporet ved Gråsten Nor



KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Jernbane
	Vej		Sti
	Gul rute		Markvej

4 Henvi sning til forklaring

